

Hörcher Ferenc
EJKK PÁK, BTK FI

Anglofília mint politikai filozófia a régi Magyarországon

A magyar alkotmányosságról szóló diskurzusban Aranka Györgytől Concha Győzőig és tovább visszatérő téma az angol alkotmányosság vélt hasonlósága a magyar történeti alkotmányhoz, főként annak íratlan, illetve történeti-szokásjogi természete miatt. Noha a jogtörténészek joggal hívják fel figyelmünket a kétféle jogfelfogás kulturális alapjainak különbségére, s a politikatudósok is szívesen cáfolták a hasonlóságot hangsúlyozó narratíva állításait, az előadás mégis kiáll amellett, hogy az anglofília igencsak fontos politikaformáló erő volt a régi Magyarországon.

Ennek a tételnek az igazolására az előadás három kontextusban fogja vizsgálni az anglofília tényleges politikai hatékonyságát: a II. József halálát követő alkotmányossági vitákban, a reformkori vitákban és a két világháború közti időszakban. Az első kontextusban Széchenyi Ferenc, a második kontextusban, fia, Széchenyi István eszmevilága, míg a harmadik kontextusban Bethlen István miniszterelnök elképzelése fog főszerepet kapni. A cél természetesen nem lehet az, hogy e három kontextust aprólékosan rekonstruáljuk. Inkább egy olyan metanarratíva elemeiként fognak szolgálni ezek a történeti pillérek, amelyek megmutatják, hogy milyen tényleges politikai erőt tudott kifejteni hosszú távon is az anglofília eszménye a hosszú tizenkilencedik században és a két háború közötti időszakban.